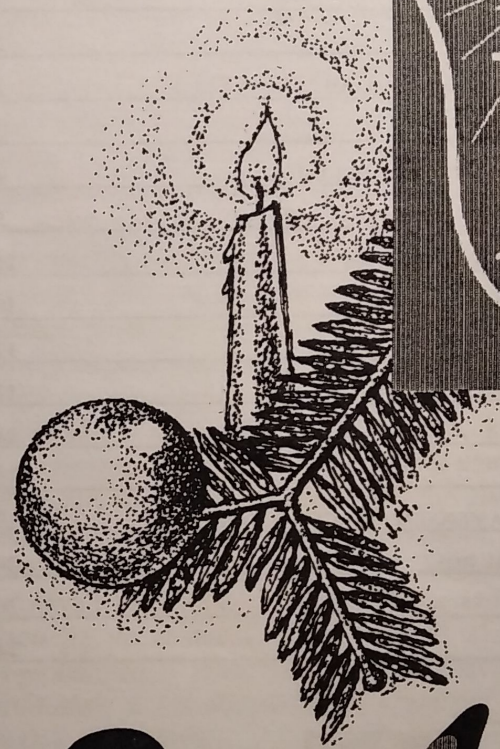
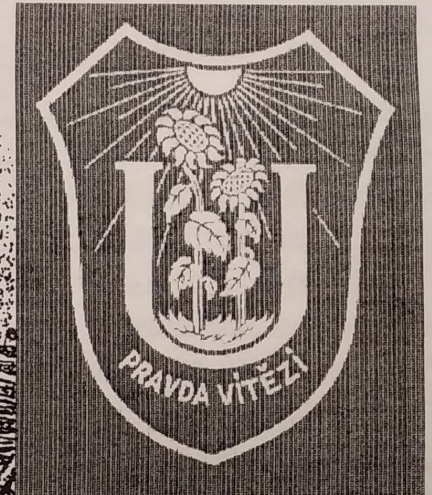

prosinec 2001
(čís. 10/2001 – 42 – VIII)

Pouťník

časopis obce brněnských unitářů

POUTNÍK

OBSAH ČÍSLA 10/2001 – 42 - VIII

Rev. J. Plotěná: ÚVODNÍK	1
BLAHOPŘÁNÍ	2
VZPOMENUTÍ TĚCH, CO UŽ NEJSOU MEZI NÁMI	2
Rev. J. Plotěná: ZIMNÍ OHŇ	3
J. Kočí: CESTA – ŘEŠENÍ DUCHOVNÍCH PROBLÉMŮ	4
Rev. M. Mikota: UMĚNÍ DÁVAT	5
A. de Saint-Exupery: MALÝ PRINC - HVĚZDY	10
Rev. M. Mikota: UNITÁŘI NOVÉHO VĚKU	10
Dr. B. Houser: VÁNOCE 2001 - SONET	12
Rev. J. Plotěná: NÁVRAT MYSLI DOMŮ	13
M. Mildorfová: VÁNOČNÍ	14
J. Hepp: A SLUNCE V DUŠI...	15
ROZSVĚCOVÁNÍ SVÍČKY V PLAMENNÉM KALICHU O VÁNOČÍCH	19
PŘÁNÍ K VÁNOCŮM A NOVÉMU ROKU	20
OZNÁMENÍ	20
PROGRAM	24

Redakční rada: rev. Jarmila Plotěná, rev. Miloš Mikota, dr. Bohumil Houser, Josef Hepp
Grafická úprava, kresby a technická redakce: Josef Hepp

ÚVODNÍK

Vážení a milí čtenáři Poutníka,

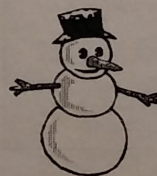
prosinec je poetický měsíc, vyzdobený krásnými svátky, ovšem jen pro toho, kdo si ten čas nenechá shonem a ruchem, sháněním a doháněním všeho možného, ukrást. Vždyť tím, že se člověk snaží stále něčeho nabývat, něco podstatnějšího ztrácí, totiž poznání sebe sama – toto světlo dávné naděje, obsažené ve všech duchovních systémech, odkládá stále na neurčito.

Vánoce jsou takovým každoročně přicházejícím připomenutím této naděje a měli bychom toto období prožít v harmonii se svými bližními a hlavně sami se sebou. K této atmosféře se budeme snažit přispět prosincovými programy. Středeční semináře a besedy (od 17 hod.) obohatí naši hosté: 5. prosince si pohovoříme s prof. Mírkou Paulíčkovou o jejích originálních výzkumech v oblasti harmonizace tělesného a duševního stavu člověka, které úspěšně prezentovala i v zahraničí. Dvanáctého prosince k nám promluví pan Drábek ze Šlapanic, terapeut a poradce zdravého životního stylu „o nastoupení duchovní cesty“, neboť je přesvědčen, že duchovní oblast vše začíná. Pondělní meditace br. dr. Housera a úterní jóga br. Heppa zůstávají beze změny. Páteční shromáždění 7., 14. a 21. prosince jsou již ve znamení vánoc, zvláště 21. 12. „Mystérium Vánoc“ s promluvou o méně známých poselstvích tohoto času v různých kulturách a náboženstvích a s hudební kytičkou, protože hudba k duši promlouvá.

Kéž harmonické jsou naše myšlenky, slova a činy nejen v čase vánočním.

S přáním všeho dobrého

rev. Jarmila Plotěná

BLAHOPŘÁNÍ

všem členům i přátelům brněnské Unitárie,
kteří se narodili v prosinci. Přejeme jim klidný závěr roku.

- 7. 12. Miroslava Zídková
- 9. 12. Drahomíra Hanzlová
 Jiří Zeman
- 10. 12. Běla Máčalová
- 16. 12. Anna Dvořáková
- 19. 12. ing. Marie Podrábská
 Zdeněk Ratislav
- 25. 12. Anděla Hrozová, Blansko
 Dana Salajková

V prosinci nás opustili tito členové nebo význačné osobnosti:

- 5. 12. 1988 Anežka Dubská, čl. ÚSS, (84)
- 12. 12. 1952 akademik Bedřich Hrozný, (73),
orientalista, rozluštil jazyk Chetitů
a maloasijské písmo obrázkové
- 12. 12. 1986 Božena Krátká, (66)
- 27. 12. 1964 dr. Karel J. Hašpl, přednosta ústřední
duchovní správy českých unitářů, (60)
- 27. 12. 1996 Olga Havlová, (63), manželka prezidenta
V. Havla
- 28. 12. 1988 Marie Chatrná, členka OUB, (48)
- 31. 12. 1989 Marie Orálková, (93), maminka
sestry Nataši Hájkové

Jarmila Plotěná:

ZIMNÍ OHNĚ ČILI JAK ZMĚNIT NOC V DEN

Jestliže ve starověké Evropě slavili, jak se domníváme, dobu letního slunovratu velkou slavností ohně, předpokládáme, že podobnými obřady slavili i odpovídající období uprostřed zimy. V době dvou velkých obrátů na zdánlivě pouti slunce po obloze se zapalovaly ohně, slavily se svátky světel. V křesťanském světě se dlouho zachovaly (někde dokonce i dodnes) vánoční zvyky nemající žádnou oporu v křesťanském učení. Jsou tedy pozůstatkem původní slavnosti světel. Je to například zvyk „vánoční poleno“, „kláda“, „špalek“. Tento zvyk byl velice rozšířen po Evropě a kvetl zejména v Anglii, ve Francii a u Jihoslovanů. Vánoční poleno se páliło doma místo na volném prostranství. To kontrastuje s veřejně přístupnou letní slavností slunovratu s ohni pálenými na výšinách. Je to příklad světského chápání slavností a svátků, kdy byl zapomenut smysl symbolu zjevného, na vrcholku kopce plápolajícího letního ohně, a zimního světla ve skrytosti domova ve tmách.

Asi do poloviny 19. století se udržel zvyk vánočního polena v Německu. Zasadilo se hluboko do krbu a tam doutnalo po celý rok, skoro nikdy se nerozpadlo na prach. O Vánocích se rozdrtilo a o tříkrálové noci se jeho popel sypal na pole pro dobrý růst obilí. Ve Vestfálsku bylo zvykem vázat vánoční poleno k poslednímu snopu při žních pro štěstí. Ve Francii, zejména v Provincii, se také dlouho udržel zvyk vánočního polena – mělo chránit před bleskem, léčit nemoci lidí i dobytka. Ve štedrovečerní noci byli naši předkové zvyklí rozsvěcovat veliké svíce, aby si proměnili noc v den.

Dle J. G. Frazera
Zlatá ratolest s. 548 - 549

Jaroslav Kočí:

CESTA ŘEŠENÍ DUCHOVNÍCH PROBLÉMŮ

Náboženství je lidská snaha dostat se do správného poměru k Bohu. V Bohu je naše místo, v něm jsme živi a máme své trvání. Nikdy nemůžeme být mimo Boha, jako nemůžeme uniknout z vesmíru. Všude je Bůh přítomen, jsme částí Boha i vesmíru. Jsme dětmi minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

JSEM jest jméno Boha (Gn 3, 14).

Já – Vědomí – Bytí je neměnný stav mimo čas a prostor, který byl, je a vždy bude. Církve věnují velkou pozornost všemu vnějšmu, obřadům, křtu, přijímání, návštěvám chrámu, všemu, co na povrchní lidi působí nějakým vzrušením. Vyvolat lítost nad hříchy, strach před božím hněvem a před trestem a potom vsugerovat radost, že Bůh hříšníkovi odpustí. Považují Boha za přísného soudce.

Církve udržují morálku, lásku k bližnímu, ale neřeší otázky obsažené v Novém zákoně, týkající se Boha a znovuzrození duše (Jan 3, 5 – 7). Znat sebe sama a poznat Boha v sobě je znakem hlubšího náboženství. Naše JÁ v člověku je jednorozený Syn Boží, věčný a nesmrtelný. Naše Vědomí – Kristus, zdroj moudrosti a dokonalosti je naším Spasitelem. Člověk sám si může ověřit, že žije v bohu a může si odpovědět na otázku CO JSEM JÁ?

Vzpomínám: jeden z přítomných seděl u stolu s tužkou v ruce nad papírem, na němž si dělal poznámky. Uchopil jsem ho za ruku a otázel se ho: „Co je to, co držím?“ „Ruka“, odpověděl. „Částí čeho je ta ruka?“ „Je částí těla.“ „Či je to tělo, kterému patří ta ruka?“ „Moje“, odpověděl. „Tak vidíte. Sám dokazujete a potvrzujete, že jsou tu dvě věci. Vaše tělo jako vaše vlastnictví – a JÁ, vlastník toho těla.“

„Kdo je vlastníkem toho těla?“ „No, přece já.“ „Správně, vy. Můžete mi však říci, KDO a CO je ten, kdo si říká JÁ a kdo je vlastníkem toho těla?“ Tázaný sedí chvíli mlčky a přemýšlí. Náhle vzkřikne a rukou ukazuje na sebe: „No přece já, ten který tu sedí a JE TU.“

„Ne, nikoli, před chvílí jste říkal, že je to vaše tělo – jako vaše vlastnictví, ale já se táži, co jste vy, který si říká JÁ?“ Tázaný pokrčil rameny, nechápal, co tím myslím.

„Tak vidíte, chápu vás, že tomu nerozumíte, protože jste nikdy takto o sobě neuvažoval. Znat sebe sama neznamená znát svoji vnější tělesnost, ale znát *skutečného vlastníka* této tělesnosti. A toto je právě cílem *duchovního života*, tkvěti v *bdělém vědomí*, které není produktem mozku, hmoty.“

VĚDOMÍ ve svém BYTÍ je nezničitelné, přechází ze života do života. Živé vědomí Boha a věčnosti vylučuje bázeň před smrtí a povznáší nás nad všechna zklamání v životě.

Miloš Mikota:

UMĚNÍ DÁVAT

Khalil Gibran: PROROK – kapitola o dávání.

Dáváte jen málo, dáváte-li ze svých statků. Jenom kdo dává ze sebe, ten opravdu dává. Jsou takoví, kteří dávají málo z mnoha, které mají – a jelikož to dávají pro uznání, jejich tajné přání zbavuje jejich dary prospěšnosti.

A jsou takoví, kteří mají málo a dávají všechno. To jsou ti, kteří uvěřili v život a štědrost života, a jejich pokladna není nikdy prázdná.

Jsou takoví, kteří dávají s radostí, a tato radost je jejich odměnou.

A jsou takoví, kteří dávají s bolestí, a tato bolest je jejich křtem.

A jsou takoví, kteří dávají a neznají bolesti dávání, ani přitom nepocítují radost, ani to nepovažují za ctnostný skutek. Ti dávají tak, jak vydechuje myrta svou vůni do vzduchu. Rukama takových, jako jsou tito, mluví Bůh a je to On, který se z jejich očí usmívá na zemi.

Je dobře dávat, jsi-li požádán, ale lépe jest porozumět a dávat nepožádán.

„Dáváte jen málo, dáváte-li ze svých statků. Jenom kdo dává ze sebe, ten opravdu dává.“

Ne každý chápe moudrá slova perského mudrce. Nám však jsou velmi blízká a vyjadřují to, co mnohdy pouze intuitivně cítíme. A cítíme to zejména v době předvánoční, a pochopitelně i v době před dnem svatého Mikuláše.

Tato promluva je tak trochu součástí širšího cyklu úvah o umění žít radostně a šťastně.

Jistě víte, že žádný člověk nemůže žít radostně a šťastně zcela sám a jenom pro sebe. Musí žít buď pro někoho nebo pro něco, pro nějakou vyšší ideu. Jsou pochopitelně i výjimky ve vyrovnané myslí poustevníka nebo mnicha, ale to je docela něco jiného než být v tomto konfliktním světě sám sebou, žít radostně a šťastně a ještě z té radosti a štěstí umět rozdávat. Proto tedy nezáleží tak na tom, co dáváme, ale jak to dáváme.

Po válce jsem slyšel tento pravdivý příběh z terezínského gheta. Koncem války přišla do Terezína Mezinárodní komise červeného kříže, aby se přesvědčila jak zde Židé žijí a jak se s nimi zachází. Nacističtí správci terezínského gheta byli o této návštěvě předem informováni a tak se na ni připravili tak, aby to na komisi udělalo dojem.

SS-man, který zástupce Mezinárodního červeného kříže provázel a chtěl udělat dojem, rozdával dětem bonbony a čokoládu. Najednou se však stalo něco neočekávaného. Jedna malá holčička nabízenou čokoládu odmítla dětsky nevinnými slovy: „Já nechci, ty náš biješ.“ (Co se stalo po odchodu komise MČK, si jistě domyslíte.)

Vzpomněl jsem si však na jiný příklad o dávání, který nám vyprávěl br. dr. Norbert Čapek, když jsem ještě chodil do Nedělní školy. Bylo to před Mikulášem.

Jakýsi bohatý, ale lakomý člověk slyšel vyprávět svého známého, jakou prožívá každoročně radost, když před Mikulášem nakoupí plnou tašku jablek a ořechů a pak je rozdávat dětem v chudé čtvrti.

Lakomec mu záviděl a chtěl také prožít takový radostný zážitek. Dávno před Mikulášem hledal, kde mají nejlacinější jablka a ořechy, ty pak nakoupil, a ještě smlouval a rozčiloval se, jak jsou drahé.

Když přišel čas nadílky, šel do té chudé čtvrti. Cestou potkal svého dlužníka a tak se rozčilil, že mu ještě dlužnou částku nesplatil.

Takto rozzlobený přišel k místu, kde si chudé děti hrály. Začal jim nabízet ořechy a jablka, ale ony dostaly strach, že je chce někam vylákat a ublížit. A tak utekly.

U další skupinky se mu podařilo ty ošklivé ořechy a jablka rozdat, ale žádný pocit radosti se nedostavil. Tak si ulevil slovy: „Já nechápu, jak někoho může těšit něco rozdávat, já v tom žádné potěšení nenacházím.“

Khalil Gibran to ve své stati o dávání naznačil. Ať bychom dělali cokoli, tedy i to dávání, jen a jen pro vlastní požitek, pak bychom se již předem připravili o radost, kterou z toho můžeme mít, jestliže to děláme proto, abychom tomu druhému pomohli, a hlavně, abychom jemu (nebo jí) udělali radost.

Musíme mít na zřeteli toho druhého a nikoli sebe. Za své rady, a stejně tak i za své dobré skutky, nesmíme očekávat uznání, ani zisk, ani nějaký prospěch.

A to právě to, co v různých obměnách nalézáme v bibli, zejména v kázání na hoře a stejně tak i v Bhagavadgítě: „**Než také tyto skutky žádoucí jen bez žádosti po zásluze a zisku bud' te konány, to věz, ó Partho, toť mé pravé mínění,**“ říká Ardžunovi Krišna.

A dále: „**Pravdou je, že bytost v těle nemůže se plně zřici činnosti, leč jenom ten, kdo zisku zřiká se, ten jedná správně.**“

Nikdo z nás nemůže plně žít, aniž by někdy něco nedával. Dávání je prostě součástí toho našeho plného, celistvého života. Protože i my jsme byli obdarováni, protože i my jsme přijímali dary, je na nás, abychom i my je také dávali.

Ovšem, dary mohou být různé, od nepatrných, skromných dárečků k Mikuláši až po drahocenné dary svatební, které obyčejně dávají rodiče svým odrostlým dětem.

Ale vedle těchto hmotných darů, existují dary jiné vyšší, kvalitnější. Apoštol Pavel ve 13. kapitole listu ke Korintským praví: „**Usilujte o dary stále vyšší... usilujte o lásku z duchovních darů!**“

Co nám napovídá apoštol Pavel?

Dary mohou být různé, ale jen některé mají cenu v našem životě. To jsou ty, které jsou dávány ze srdce, z lásky, s porozuměním, bez postranní myšlenky na vlastní prospěch.

Na opačném pólu stojí dary, které můžeme charakterizovat jako úplatky. Téměř denně o tom čteme v novinách. Dokonce i sponzorské dary politickým stranám jsou chápány jako úplatky.

Ale i Boha se snaží někteří lidé uplácat, což bylo ostatně i v minulosti projevem nižšího náboženství. Naopak v jedné naší písni se zpívá:

**Chrámu si nežádám, kde božstvo trůní,
k oltářům nenosím kadidla vůní.
Všade Tě, Bože můj, tuším a vnímám,
Tebou jsa opojen, v písni Tě vzývám.**

A hned další píseň říká, čeho bychom si měli žádat: *víc zbožnosti, víc božského klidu, víc čistoty srdce, víc soucitu a něhy, více světla poznání a být naprosto bez sobectví.*

Jedině takto když dáváme, má naše dávání nějaký smysl.

Vzpomeňme jen na Ježíšovo podobenství o vdovině groši, o farizeovi a celníkovi, o boháči a Lazarovi a konečně i o milosrdném Samařanu (Samaritánovi).

Kdo z mála dává, jakoby dával všechno. Porozhlédněme se v duchu po svém bytě, po svých poličkách či vitrínách. Které z těch drobných dáreků jsou vám nejmilejší? Jistěže ty, které vám byly darovány s láskou, připomínají vám milého dárce – maminku, tatínka, dědečka či babičku, přítele, přítelkyni, vnouče, no zkrátka někoho, kdo vás měl nebo má dosud rád.

Dnes již dost brzy děti vědí, že ty dárky od Mikuláše nebo ony dárky pod stromečkem, které pro ty opravdu nejmenší „nosí Ježíšek“, ve skutečnosti jsou od rodičů či starších sourozenců. Ale nebylo tomu tak vždycky.

Slyšel jsem takový příběh z doby, kdy ještě v Evropě zuřila válka. Malý Petříček si přál pod stromeček vláček s kolejkama. Ale rodiče je nemohli sehnat, dostali jenom vláček dřevěný bez kolejí. Petříček byl zklamán, protože věřil že Ježíšek v nebi má všechno, co si jen dítě může přát. Nakonec rodiče Petříčkovi řekli pravdu. Bylo tu zklamání, ještě trochu slziček, ale pak si Petříček otřel oči a dívá se jaksi nově na všechny ty dárky. Byla tu i obrázková knížka – leporelo, dřevěná stavebnice a několik duhově zbarvených kuliček, které si tolik přál, aby mohl s kamarádem Milanem „hrát o kuličky, cvrkat s nimi do důlku“.

Ta nepatrná chvilka, než se to všechno v Petříkově hlavičce srovnalo, zdála se rodičům jako věčnost. Náhle se Petřík rozběhl, zatahal mámu a tátu za ruku a když byl vyzdvižen do výše, dal každému rodiči pěknou dětskou pusou. A bylo to. Ano to bylo.

Ale dnes už je vše poněkud jiné a spíše by se měli rodiče brzdit v dávání dětem tak velkého množství těch nejmodernějších dáreků. Někdy opravdu méně znamená více.

Ovšem za předpokladu, že to méně je podloženo opravdovým citem, porozuměním a láskou, a že chceme, aby tu radost měl ten druhý a ne naše ego.

K opravdovému štěstí však přispívají spíše dary nehmotné, než dary hmotné. Dobré slovo, uznání, povzbuzení, pohlazení, úsměv. To potřebuje každý, dítě, dospívající mládež, dospělí i starší lidé, lidé opuštění. A každý zde může být dárce. Jak často na to zapomínáme.

Najít vhodné slovo ve vhodnou chvíli, to je také součástí umění dávat. O nevhodných slovech, která rozvracejí přátelství, manželství, lidské vztahy, o těch mluvit nechci a nebudu.

Připomenu jen prosté verše:

**Dobré slovo je jako rosa,
svlažující zvadlý květ,
zdvihá duši klesající,
otvírá jí nový svět.**

**Dobré slovo rány tiší
jako olej z olivy,
mnohé srdce utýrané
zahojí a oživí.**

A přidáme-li k tomu úsměv z čistého srdce (nikoli tak zvaný hollywoodský), pak jsme opravdu darovali sebe ze sebe.

Být lidským, snažit se porozumět svým bližním, chápat jejich starosti a těžkosti, vžívat se do jejich postavení, to je velké umění. Vychází z naší víry a přesvědčení, že to naše osobní ego je třeba podřídit onomu vyššímu Božskému Já.

A vánoční svátky jsou tou nejvhodnější dobou, kdy můžeme realizovat svou víru svými skutky, což bychom měli činit neustále, abychom svou víru a přesvědčení o duchovní cestě potvrdovali.

Abychom žili a duchovně rostli v souzvuku s Nekonečnem.

HVĚZDY

Lidé mají své hvězdy,
jenže ty nejsou stejné.
Těm, kdo cestují,
jsou průvodci.

Pro druhé nejsou ničím,
než malými světýlky.
Pro jiné, pro vědce,
znamenaají problémy.

Pro obchodníka byly zlatem.
Ale všechny ty hvězdy mlčí.
Ty budeš mít hvězdy,
jaké nemá nikdo...

Antoine de Saint-Exupéry
Malý princ

Miloš Mikota:

UNITÁŘI NOVÉHO VĚKU

Vstoupili jsme do třetího tisíciletí. Nechci se zabývat přechetnými předpověďmi, o kterých slyšíme nebo čteme. Chci se zamýšlet nad tím jak nejlépe vyjádřit unitářskou víru.

Světové unitářství má za sebou zhruba čtyřistaletou tradici svého vývoje. České unitářství, které je v této tradici nejmladší, nenavazovalo přímo na unitarianismus Jana Kalence, i když jej právem považujeme za svého dávného předchůdce. Dr. Norbert Fabián Čapek, zakladatel českého unitářství, navazoval na tradice českého deismu a novotrakvismu.

Brzy jsme se stali jakýmsi středem ve světovém unitářství a protože vyznáváme především principy tolerance a snášenlivosti, stává se, že v jedné obci máme zastoupeno několik druhů či odstínů unitářství, zatímco v Americe a v Anglii existují celé obce, které bych označil buď za liberálně křesťanské a jiné zase za humanistické. Přitom tvoří ucelenou jednotu v rámci UUA.

V roce 1961 se k UUA připojily obce univerzalistické, které jsou většinou víc křesťanské nežli původní obce unitářské. Jejich název pochází z víry v univerzální spásu a nikoliv v univerzalitu čili všehočtu, jak to chápou někteří kritici českého unitářství.

Dopisují si s jedním penzistou z Austrálie, který těžce nese, že australská unitářská opouštějí křesťanský základ. Proto se hlásí k anglickým liberálně křesťanským unitářům, kteří vydávají časopis zvaný Unitarian christian herald. Mám přátele mezi těmito i oněmi unitáři a znám unitáře různých důrazů. Domnívám se však, že při zachování unitářských principů tolerance je možné a také žádoucí, aby se unitáři různých důrazů setkávali v jedné a téže obci.

Nedávno jsem se dověděl, že v Anglii se formuje skupina unitářů pro Nový věk čili New Age Unitarians. Zatím ještě nemají oficiální pojmenování. Uvažovalo se o skupině novopohanské (Neo-Pagan).

Jo Rogersová ve svém projevu řekla, že toto označení se chybně spojuje s idejemi černé magie a satanismu, ale tyto nemají naprosto nic společného s pohanstvím. Původní latinský název označoval „vesničana“. Vesničané byli zcela závislí na ročních obdobích, aby se užívali a přežili a z toho vyplynuly jejich slavnosti dle ročních dob, které byly odvozeny z prastarých mytologií, jaké nacházíme v mnoha civilizacích. Ovoce země se jim dostávalo ze spojení Slunečního boha s bohyní Země. Také křesťanský rok sleduje ony roční cykly vesničanů, avšak pod novými jmény. Staré koledy byly upravené tak, aby vyhovovaly křesťanským vánocům. Zajímalo by mě, jak se tato skupina anglických unitářů obrací ke kultuře Keltů, což podle mého názoru nemá mnoho společného s vírou v příchod Nového věku, Věku Vodnáře...

Ke zmínce o australských unitářích uvádím dle Rosse Howarda, že na rozdíl od hlavní skupiny australských unitářů, zdůrazňuje a propaguje následující zásady a principy:

1. Používat jednoduché vyznání víry zdůrazňující důsledně Jednotu Boží, důležitost dobroty charakteru a realitu života po smrti.
2. Uznávání křesťanského základu unitářského hnutí.
3. Učený a kritický postoj k biblickým textům.
4. Sympatické oceňování víry a praxe jiných světových náboženství.
5. Absolutní rovnoprávnost mužů a žen.
6. Střízlivost.

Australský unitář Ross Howard připojuje své vlastní vyznání víry: „Věřím v jednoho netrojického Boha a v to, že se musím snažit žít dobrý a užitečný život. A také věřím, že budu trvat i po smrti, až opustím tento pozemský život.“

Jak byste vyjádřili svou unitářskou víru vy? Napište nám!

Br. dr. Čapek se ve svém článku v roce 1937 zamýšlel takto: „Dodnes ti bratři a sestry, kteří s námi byli na začátku, vzpomínají krásných chvil, které jsme zažili, když nás ještě byl malý hlouček, když jsme se blíže znali a kdy toto obecenství víry a života a té bratrské lásky více zakoušeli. Nezbyvalo tedy než abychom se znovu začali poznávat a vzdělávat v menších skupinách.

Bohumil Houser:

VÁNOCE 2001

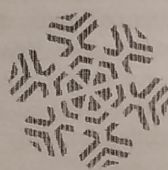
(sonet)

Je chladno v Brně i na Vysočině
snížek již napadl a zmizel
sluníčko málo hřeje v zimě
Mikuláš ještě nepřišel!

Jsou to pozemské Vánoce
to pocít'uješ na každém kroku
tužby, žádosti nezdravé emoce
nás přesvědčují o pokroku.

Pohled' Ty Mistře Ježíši
na jarmark tohoto světa
daruj nám klid a mír!

Tvá slova pastýře potěší
zazáří naděje kometa
osvícen bude Tvůj lid!

Jarmila Plotěná:

NÁVRAT MYSLI DOMŮ

Vážení a milí bratři a sestry, nyní si dám velmi dobrý pozor, abych vám neřekla nic, co již nevíte. Takže můžete docela klidně usnout. Jenže člověk na taková shromáždění jde, poslechne si promluvu, čte různé knihy s tzv. duchovní tematikou ne jako ukolébavku. Tajně si říká, co kdyby mu tam bylo něco připomenuto, co kdyby tam byl návod, který vlastně zná, kterého bylo možno se chytit jako něčeho jemu blízkého, povědomého, známého. Co kdyby tam byla šipka ve směru DOMŮ.

Ona tam třeba není, třeba ji tam dotýčný nespatrií, nepovšimne si jí a jde zas na jinou přenášku a čte zase jinou knihu a tak hledá a hledá návrat DOMŮ. Co to znamená? To znamená, že se mu zdá, že tu nějak není doma, něco mu vadí, chybí, schází. Jakmile začal toužit po návratu, proces již začal. Všichni jistě tušíme, že tu nejde o návrat na dvorek rodného domu ani do tzv. krajiny dětství – i když i tam si může člověk po dlouhém putování a bloudění vzpomenout. Jde tedy o vzpomínku, nikoliv o novinku.

Nedávno, když jsem si plánovala k této promluvě něco připravit, jsem usnula. Zdálo se mi o nějakém dvorku nebo hřišti a kdosi mi tam řekl, že je to místo, kam se všichni vrátí. Vypadalo to tak, že to není shromaždiště navrátilců, ale něco kam, když se člověk dostane, tak si vzpomene. A to bylo podle mne správně, tj. odpovídalo to lidské zkušenosti: jsou určité situace v životě, které jsou jak dvorek, kam když se člověk dostane, tak si vzpomene.

Je jich hodně a jsou rozmanité, např.:

Mezní situace na pokraji ztráty života, úlek mimořádné síly, krajní nebezpečí, zoufalství, bolest fyzická nebo duševní, deprivace, např. absence spánku atd.

Nebo:

Krajní deziluze, zklamání ze světského života, krajní beznaděje viděná ve světě, intenzivní touha po ideálu, např. nábožensky vyjádřeném, a to i u lidí zdravých, úspěšných a na první pohled šťastných (př. Eduard Tomáš ve své vzpomínce v knize Paměti mystíka).

Denis Genpo Merzel v knize Oko nikdy nespí (s. 105) píše: „Když říkám MYSL, nemluví o pojmově uvažující mysli, kterou si s tímto slovem obvykle spojujeme. Když jdem až za hranici dualistického, rozlišujícího myšlení postaveného na pojmech a názorech, co najdeme? Najdeme „prostor“ či jakousi mezeru mezi myšlenkami. Máme dojem, že tam nic není, ale ono tam není nic, je to podstata mysli. Pokud se ovšem domníváme, že tato Podstata je něco, co můžeme spatřit, cítit nebo chytit do ruky, jsme na omylu. Vzhledem k tomu, že všechno je touto Podstatou, bylo by to jako bychom se snažili spatřit vlastním zrakem své oči nebo se chytit za ruku tou samou rukou. To nejde. A přece skrze vědomí víme, že existuje zdroj, buddhovská podstata, že existuje pravé jáství – a že to jsme my.

M. Mildorfová:

VÁNOČNÍ

*Mír svatvečera vane ztichlým krajem
a k lidským srdcím tiše promlouvá.
Své srdce otevři mu, ať v něm láska vzplane,
jež očistí tě, mír tvé duši dá.*

*Tvá duše, v dětství důvěřivá, čistá,
jak chvěla se, když Vánoc vanul dech.
Posvátný plamen ve tvém srdci hořel
a prochvíval tvé nitro, každý dech.*

*Jak zbožně hleděl jsi na záři jasných svící,
že „narodil se“ pěl jsi s vroucností.
Ty nechápal jsi v tobě že se zrodil,
že žije ve tvých citů svatosti.*

*Jak léta míjí, rmut a tvrdost světa
v tak mnohém srdci ztlumí svatý cit.
A oheň pohasíná – v lidském srdci zchladlém
sotva že zbývá slabý světla svit.*

*Však neuhasl navždy v žádném srdci,
on čeká jen na znovuzrození!
Ó, člověče, staň dítětem se zase,
v svém srdci hledej zázrak, spasení!*

*Pozlátko světa, jež tě kouzlem mámí,
nečiň již více v žití cílem svým.
Očisti srdce! Lásky oheň svatý
ať zahoří v něm ohněm obětním!*

*V něj vlož své vášně, těžkosti jež plodí
a strhávají tě vždy níž a níž.
Když zřekneš se jich, obrátíš se vzhůru,
pak světlo pravdy zářit uvidíš.*

*A srdce tvé, tak jako kdysi v dětství,
zase bude vroucím, svatým citem žít.
Bytostí tvojí jásavě a vděčně,
že „narodil se“ věčně bude znít!*

A slunce v duši...

Hezké přání, vidíte. Nevím sice co pan Zákopčaník přesně rozumí pod pojmem duše, ale každopádně to zní velice přívětivě, příjemně, ba povzbudivě.

Slunečný den je rozhodně pro většinu z nás radostnější a milejší než zakaboněný. Cítíme se lépe a je to poznat na všem, co děláme. Slunce zahání tmou, mráz, rozpouští led i mlhu, zahřeje každou by-

tost, dodává životodárnou energii všemu a všem, bez jakýchkoliv zásluh.

Ale jak to vypadá s počasím v našem nitru, řekněme v naší mysli? V tom prostoru, kde probíhají naše myšlenky? Zůstaneme jen u toho přání, nebo je možné ke slunci v duši či vnitřnímu úsměvu, vnitřní radosti a pohodě dospět vlastním přičiněním?

Pro běžného člověka, který nad předcházející otázkou nikdy neuvážoval, a ani neví o možnosti pozorovat tok vlastních myšlenek jako nezúčastněný, nezajímavý pozorovatel, s odstupem, případně je usměrňovat, dávat prostor jen určitým myšlenkám a představám, je mysl neznámou komnatou, kam není nutno vstupovat, nebo kam ani vstupovat raději vůbec nechceme. Děsíme se toho být na chvíli sami jen se sebou a prcháme do víru společnosti. Přehlušíme hlas nitra klábosením nebo aspoň nějakou činností. Mysl není kultivována. A také stav duše je pak věcí nahodilosti. Odráží to, s čím se potkáváme (úspěch nebo nehodu).

Mysl běžného člověka je zapřahována ve chvílích nutných pro výkon práce, a i tam to nemusí být se soustředěním vždy nejlepší – to se pak pozná na kvalitě práce, případně i na nehodách, pokud jsme mysleli v tu chvíli na něco jiného. Soustředit se musíme, máme-li se něco nového naučit a hlavně pochopit (a to nejen ve škole či nějakém kurzu, ale i v běžném životě, a každý ví, co je to za potíže). Snazší je to samozřejmě tam, kde byl probuzen náš zájem a zvědavost. Jedná-li se o věc pro člověka nudnou, bez vztahu, učení jde těžce nebo vůbec ne, protože ani soustředění ani mysl nejsou zvládnuté. Mysl se zabývá něčím jiným, možná příjemnějším, ale rozhodně sněním a úvahami na nepravém místě. Prostě mysl je svévolná, stejná jako když nemá před sebou žádné povinnosti.

Kde je chyba? Především v tom, že nás nikdo neučil umění soustředit se a umění učit se, a už vůbec ne nějaké duševní hygieně. Ani doma, ani ve školce, ani ve škole. Špinavé ruce si umyjeme, nečistou mysl necháme být. Tím se moc netrápíme. Přestože od stavu mysli závisí vše ostatní – spokojenost, vyrovnanost i štěstí.

Jak vycházet s okolím, jak nacházet cestičky i k lidem nerudným, ba i zlým. Setkáváme se s nimi v rodinách, mezi kolegy na pracovišti, i na vedoucích místech. Ano, jistě se snažíme dodržovat

určité normy chování, ale mnohdy i bez ohledu na následky se necháme unést hněvem a zlostí a přehřátý kotol vybuchne a dojde ke konfliktu. Asertivnímu jednání a komunikaci se učí ve specializovaných kurzech – navštěvují je například manažeři, pracovníci diplomatických služeb i další zájemci. Ono ale nestačí projít nějakým rychlokurzem nebo si něco v rychlosti přečíst v knížce, ono je to potřeba především zažít. A dělat úklid myslí pravidelně, každý den. A ne, že nám to někdo nařídil, ale že je to v našem prvořadém zájmu! Může to dokonce vést ke stavu, kdy se sice navenek tváříme korektně a mile, leckdo s klidnou tváří Angličana přejde i různé invektivy na svou osobu, ale uvnitř zuříme. Když si vezmeme na pomoc přirovnání k počasí, pak uvnitř je zataženo a lítají blesky. Žádné slunce v duši!

Máme pocit, že vnitřní počasí, naše nálada, naše rozpoložení je nutně závislé na tom, co je kolem nás, čím v životě momentálně procházíme. Že když je venku pod psa, že i stejně musí být v našem nitru. Že když narazíme na blba, netolerantního a zlomyslného jedince, že i v našem nitru se musí zákonitě rozpoutat peklo. Či když se nám nedaří podle našich představ, že musíme propadat malomyslnosti. Je třeba ale říci, že to jde i jinak.

Dle výzkumů psychologů projde naší myslí za den asi 90 000 myšlenek, z nichž většina je negativních, typu: to nejde..., to není možné..., to neumím..., to nezvládnou..., nikdo mě nemá rád..., všichni jsou na mě zlí..., atd. Dá se s tím vůbec něco dělat? Samozřejmě že dá, i když to není snadná záležitost. Zvláště ze začátku, kdy se mysl brání kontrole myšlenek. Sledovat je, být si vědom jakým myšlenkám ve své mysli ponechávám prostor je náročná činnost, jíž jsme zatím nepřivykli. A je to potřeba dělat vytrvale. Tak jako se z hochy nestane prvotřídní fotbalista, když si jednou zahraje fotbal, tak také v této snaze je potřebný stálý trénink.

Určitě jsme se setkali s meditací metabhavany, ale ono opravdu nestačí jenom odříkat nějaká slůvka. Účinnost myšlenky, neboť každá nese v sobě energetický náboj, se zvyšuje s počtem opakování, s hloubkou soustředění, se stavem uvolnění, s imaginací a důvěrou, či pevnou vírou že je to možné.

O imaginaci se mluví jako o obrazotvornosti, či vizualizaci, nebo představivosti. To je věc v určitém směru rozvinutá u tvůrčích lidí – výtvarníků, hudebníků, spisovatelů, ale také u šamanů, léčitelů, jogínů. Děti mají bujnou fantazii a představivost a hravost, ale ta se s věkem vytrácí a zasouvá do pozadí. Ovšem imaginace se dá opět rozvíjet, ale má-li se cokoliv rozvíjet, musíme tomu věnovat čas. A je potřeba zapojovat všechny smysly, nejen duševní zrak, ale i sluch, hmat, čich i chuť, tak aby vnitřní prožitek imaginace byl co nejplnější.

Všechny tyto věci se pokouší postihnout tzv. řízená vizualizace při hluboké relaxaci. Vše je otázkou cviku. Relaxace a její užití se učí v kurzech jógy, kurzech atogenního tréninku, kurzech neuro-lingvistického programování, a dnes už ji používá i řada psychoterapeutů, psychologů a psychiatrů. Takže už to není výsadní doména jen jogínů. Naučit se dobře relaxovat je věc k nezaplacení. Existují i pomůcky k usnadnění nácviku – kazety a CD s relaxační a meditační hudbou, psychovolkmeny, floating tanky, pyramidy..., kde je zájemcům usnadněn sestup z běžného vědomí na tzv. hladinu alfa, která podporuje kreativitu a projevy intuice. Každý člověk touto hladinou minimálně dvakrát za den spontánně prochází, a to při usínání a při probouzení. Je to ovšem velmi krátká chvíle. A budík o ni připraví dokonale. Děti, čím mladší, tím delší část dne prožívají na této hladině. Proto se tak rychle učí a vstřebávají obrovskou spoustu nových informací. Na hladině alfa totiž dochází k propojení obou mozkových hemisfér a je potlačen nežádoucí vliv pouhého logického uvažování, které je v opozici k intuici.

Budeme-li s využitím vyjmenovaných možností věnovat byt' jen chvílky pro stav uvolnění, nejen na úrovni fyzické, ale i duševní, na úrovni mysli a postaráme se o rozvoj pozitivních a konstruktivních myšlenek, pak uděláme pro své zdraví, harmonii, rovnováhu a štěstí, spokojenost i úspěch nejvíce. A navíc pomůžeme i svému okolí, blízkému i vzdálenému, protože vše souvisí se vším. Bude-li mír v našem srdci, bude se rozlévat i kolem nás.

Zkusme si představit v uvolněném stavu sluníčko uprostřed své hrudi, v místě srdeční čakry a nechejme jeho paprsky prozářit, prosvětlit, proteplit celé tělo, každou buňku, každý orgán. Pak i celou

mysl. Dávejme v ní prostor všemu pozitivnímu, jakkoli by se nám to zdálo zprofanované, nesmyslné, marné. Koupejme ji ve světle, které zahání smutek, strach i zlost. Pomýšlejme vícekrát na své zdraví, na svou radost, na úspěch, než na součty toho co nám chybí. Dopřejme si tohoto přepychu.

I když je venku zataženo, i když máme před sebou těžký úkol, i když máme zvládnout nudnou a nepříjemnou práci, i když se máme potkat s někým, kdo je na nás jako pes, i když jsme něco či někoho ztratili, i když se nám nedaří, nosme stále slunce v duši. To všem čtenářům i sobě upřímně přeje v závěru roku jednoho a začátku druhého autor článku Josef Hepp.

ROZSVĚCOVÁNÍ svíčky v plamenném kalichu o Vánocích.

O Vánocích rozsvěcujeme svíčky anebo elektrické žárovčky na vánočních stromcích v rodinách, ale jsou rozsvěcována světla i na stromcích v prodejnách a na náměstích. V městech září světla ze stromů republiky. Vše nasvědčuje tomu, že Vánoce jsou svátky světla, a světlo má také hořet v srdcích lidí, aby byli štědrější, laskavější, mírumilnější a tedy lidštější.

Rozsvěcujeme nyní plamen tohoto kalicha jako symbol světla, které má osvětlovat naši mysl a srdce, abychom byli schopnějšími šířiteli pravdy a lásky i porozumění mezi lidmi.

Rozsvěcujeme toto symbolické světlo s přáním, abychom si uvědomili, jak je důležité posilovat bratrské společenství a povzbuzovat se navzájem, aby také jiskérka víry, naděje a lásky v žádném z nás nepohasla, ale naopak se rozhořela ještě s větším zápallem a nadšením pro zdokonalování spolupráce v naší náboženské společnosti a v mezích našich možností abychom toto světlo poznání šířili i v širším okruhu lidí hledajících nebo trpících nedostatkem lásky a porozumění.

Nechť toto světlo, které rozžiháme nejen v symbolickém kalichu, ale i ve svých srdcích, se šíří i do stále větších okruhů našeho lidského konání a počínání.

K tomu necht' nám pomáhá Nejvyšší Lásky, Lásky Boží.

Tak se staň!

CO NEJPŘÍJEMNĚJŠÍ
PROŽITÍ VÁNOČNÍCH SVÁTKŮ
A VŠE DOBRÉ A PROSPĚŠNÉ
PRO VAŠE ZDRAVÍ
TĚLESNÉ I DUŠEVNÍ
TAKÉ V NOVÉM ROCE
PŘEJE VÝBOR BRNĚNSKÉ OBCE UNITÁŘŮ

OZNÁMENÍ:

Cvičení relaxace, koncentrace a meditace je každé pondělí od 15 do 17 hodin. Cvičí se v sedu na židličkách nebo též ve stoje, v běžném oblečení. Cvičení se může zúčastnit každý kdo má skutečný zájem o svůj všestranný rozvoj. Není omezeno věkem, ani životními zkušenostmi, názory či náboženským vyznáním. Je žádoucí včasný příchod do cvičení, aby nebyli rušeni ostatní cvičící. Cena za dvouhodinu je 10,- Kč. Vede brněnský nestor jógy bratr dr. Bohumil Houser, žák Borise Sacharova a Swami Siwanandy Sarady.

Cvičení jógy se zaměřením na relaxační a koncentrační techniky je vždy v úterý od 18:45 do 20:45 hodin. Potřebný je volný cvičební úbor umožňující správné dýchání a vhodná podložka ke cvičení – nejlépe karimatka. Cvičení není věkově omezeno. Cena za dvouhodinu je 20,- Kč. Vede Josef Hepp, dlouholetý cvičitel jógy.

Možnost kopírování:

Pro členy Unitárie -	0,50 Kč za jednu stranu formátu A4
	0,80 Kč za dvě strany formátu A4
pro ostatní -	0,80 Kč za jednu stranu formátu A4
	1,50 Kč za dvě strany formátu A4

Kopírování je potřeba domluvit s tajemníkem obce unitářů v Brně J. Heppem.

Vzkazy při telefonním hovoru je možno ponechávat na memoboxu (záznamníku).

Texty příspěvků do Poutníka pište prosím čitelně, nejlépe na formátu A4, nebo strojem. Na počítači pořízené texty je vhodnější předat na disketě nebo zaslat jako přílohu e-mailu.

INFORMACE pro odběratele časopisu Poutník 2002

Jednotlivé číslo časopisu Poutník stojí 20,- Kč. Předplatitelé mají výraznou slevu. Brněnští předplatitelé, kteří si odebírají Poutníka na shromážděních, uhradí pouze 150,- Kč.

Řada členů si však časopis neodebrala osobně a museli jsme ho posílat poštou, očekáváme proto zvýšení příspěvku o poštovné.

Mimo brněnští předplatitelé platí navíc poštovné ve výši 9,- Kč, takže předplatné na rok 2002 je celkem 240,- Kč (na pololetí 120,- Kč).

Předplatné je možné uhradit buď hotově nebo pak pouze složenkou, kterou vám zasíláme a má vyplněno Vaše osobní číslo v kolonce variabilní symbol.

Děkujeme všem dopisovatelům za jejich články, básně a poznámky. Také děkujeme těm, kdo pro Poutníka přepisovali články a příspěvky na počítači, zejména ing. Františku Viktorinovi.

Jsme rádi, že reagujete na naše články a výzvy, protože časopis Poutník chce být časopisem svobodným, tvůrčím a progresivním. Tvořte jej také Vy, kdo do něho píšete.

Nechť nový rok 2002 je pro nás všechny radostný a úspěšný.

Vaše redakce poutníka

PROGRAM NA MĚSÍC PROSINEC 2001
Všechna shromáždění se konají v novém sídle OUB
Staňkova 18a (budova Orgrezu), Brno
(páteční vždy od 17 do 19 hodin)
tramvaj čís. 1, 6 a 7 směr Řečkovice, zastávka Hrnčířská

7. 12. prof. M. Šubartová:

DUCHOVNÍ ODKAZ NAŠEHO NÁRODA

14. 12. Dr. B. Houser:

MISTR ECKHARDT A NAŠE DOBA

21. 12. rev. J. Plotěná:

MYSTERIUM VÁNOC

středy:

5. 12. prof. M. Paulíčková CSc:

**CHEMICKÉ, ENERGETICKÉ A INFORMAČNÍ
PŮSOBNÍ PRVKŮ NA LIDSKÝ ORGANISMUS**

12. 12. Jaroslav Drábek:

ROZVOJ DUCHOVNÍ CESTY

Seminář rev. J. Plotěné:

SEBEPOZNÁVÁNÍ NA DUCHOVNÍ CESTĚ
s diskusí se koná vždy ve středu od 17:00 hodin

Seminární kurz dr. B. Housera:

MEDITACE – RELAXACE – KONCENTRACE
každé pondělí od 15:00 do 17:00

Dechová cvičení, hathajóga, relaxační, koncentrační a meditační
techniky – každé úterý od 18:45 do 20:45 hodin.

Vede dlouholetý cvičitel jógy J. Hepp. Cena je pouhých 20,- Kč za dvouhodinu!

Půjčování knih: úterý 15:00 – 17:00
pátek 16:30 – 17:00

Vydává:
Obec unitářů v Brně
Staňkova 18a
612 00 Brno
e-mail: unitaria.brno@volny.cz
tel.: 05/ 49 21 08 54